

Već nekoliko mjeseci Hrvatska Elektroprivreda vodi ozbiljne razgovore o mogućem preuzimanju termoelektrane Stanari kod Doboja. Radi se o 500-tinjak miliona dolara vrijednoj elektrani snage 300 megavata s pripadajućim rudnikom, koja je prošle godine počela s radom, a u vlasništvu je kompanije EFT - srpskog veletrgovca električnom energijom Vuka Hamovića.

Informacije o razgovorima nisu željni komentirati ni u HEP-u niti u EFT-u, no prema informacijama koje su potvrđene od dva neslužbena, ali međusobno neovisna izvora, već je održano više sastanaka na temu moguće akvizicije između predstavnika dviju kompanija, a HEP-ovo izaslanstvo po toj je temi nedavno boravilo u Beogradu te posjetilo i samu elektranu.

Ove informacije zasigurno će pobuditi veliki interes javnosti i poslovne zajednice, ne samo zato što se radi o potencijalno najvažnijoj transakciji u elektroenergetskom sektoru jugoistočne Europe ove godine, nego i zato što se radi o poslu koji uz sebe veže mnoge dileme, od ekoloških, preko poslovnih, do čak i geopolitičkih.

Termoelektrana Stanari prva je privatna investicija u neki veliki konvencionalni proizvodni elektroenergetski objekt na području zemalja bivše Jugoslavije. Priča je počela 2004. godine kad je EFT pobijedio na međunarodnom javnom tenderu koji je Vlada Republike Srpske raspisala za odabir strateškog partnera u rudniku Stanari.

Radi se o rudniku smeđeg ugljena - lignita - s procijenjenim geološkim rezervama od 88 milijuna tona. Kako potražnja za smeđim ugljenom u regiji pada, EFT je odlučio na lokaciju graditi termoelektranu. Inicijalni projekt bio je da se gradi termoelektrana snage 400 megavata koja bi proizvodila oko 3 teravatsata energije godišnje.

Tehnološko rješenje trebao je isporučiti francuski Alstom, a finansijer projekta bila je Evropska banka za obnovu i razvoj. Ipak, kako su ti pregovori propali, EFT se okrenuo istoku te u Kini dogovorio finansiranje s tamošnjom razvojnom bankom (China Development Bank), a za isporučitelja tehnologije prihvatio tamošnji Dongfang Electric Corporation. Kako su Kinezi nudili nešto stariju generaciju tehnologija od Alstoma, izmijenjen je i projekt, pa je instalirana snaga elektrane reducirana za četvrtinu, planirana proizvodnja smanjena na 2 teravatsata godišnje, a bruto efikasnost sa 43 na 38,5 posto.

Izvor: [klix](#)